

ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

УДК 82.09(73)

О. П. Бодик

ORCID 0000-0003-4642-8371

АВТОРСЬКИЙ МІФ ВІЛЬЯМА ФОЛКНЕРА: СНОУПСИЗМ vs АМЕРИКАНСЬКА МРІЯ

Проведений аналіз міфологічного дискурсу трилогії про Йокнапатофу Вільяма Фолкнера дає можливість з'ясувати функції і роль міфології у пошуках національної самоідентифікації в умовах глобалізаційних процесів у світі, а прочитання його романів під кутом зору їхньої міфологічної складової має вагоме теоретичне значення для встановлення особливостей сучасного сприйняття і тлумачення найбільш поширених, базових міфів американської нації.

Фолкнер художньо конструює три переломні моменти історії Півдня США (підйом-падіння-реконструкція). Перший момент (підйом) представлений Старим Півднем, і Фолкнер, як житель півдня, відчував ностальгію за ним, але він не ідеалізував плантаційний міф чи плантаційну аристократію. Наступною, другою, точкою (падіння) є Громадянська війна та Реконструкція. В каноні автора боротьба Півдня 1861-1865 рр. є головним переломним моментом, утворюючи вододіл між Старим Півднем плантаторів-аристократів (Сарторісів, Сатпенів і Компсонів) та післявоєнним Півднем Сноупсів і Попайв. Останній, третій, момент в історичному розвитку південного суспільства (Реконструкція) – це Новий Південь, з бурхливим розвитком урбанізації та індустріалізації, але й із расовою та класовою сегрегацією. Зображення Нового Півдня Фолкнером – це художнє дослідження класу, що розвивався (родина Сноупсів). Детально розглянуто філософію сноупсизму на прикладі кожного з представників родини Сноупсів.

Ключові слова: *Вільям Фолкнер, авторський міф, міф про Йокнапатофу, трилогія/сага про Сноупсів, феномен «американської мрії», «сноупсизм», американська література Півдня.*

DOI 10.34079/2226-3055-2023-16-28-7-23

Постановка проблеми у загальному вигляді та зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Громадянська війна 1861–1865 років поділила США на два озброєних табори і глибоко вплинула на економіку Півдня і Півночі. Країна перейшла до провінціалізму, що знайшло відображення в так званій «місцевій» літературі. Письменники почали приділяти більше уваги безпосередньому хвилинному американському життю. Точність формулювань та пильне спостереження буденного існування сприяли розвитку реалізму. Домінуючою в літературі 1865–1910 рр. стала тема боротьби американця за збереження своєї особистості перед обличчям економічних та суспільних змін.

Закінчення громадянської війни привело до важливих змін у політичному кліматі США. Перемога Півночі сприяла бурхливому розвитку в країні капіталізму і прискорила виявлення його суперечностей. Наприкінці XIX сторіччя США стали однією з могутніх держав світу. Стрімко розвивалися монополії, трести, корпорації. Збагачувались одиниці, розорялися мільйони. Разом із тим розповсюджувалися буржуазно-демократичні ілюзії про американську «винятковість», про можливість для кожного американця пробити собі шлях до багатства. Необхідно відзначити, що в цей період більшість американців ще зберегла віру у феномен «американської мрії», що гарантував кожному громадянину, «новому Адаму», рай на грішній

землі. Здавалося, коли природні ресурси бездонні, природні багатства невичерпні, всі релігійні перешкоди зламані, соціальні, освітні, ідеологічні й інші обмеження ліквідовані, то людина має необмежену нагоду і може повною мірою проявити себе як індивід. А значить, шанси досягти успіху для всіх однакові.

Американська мрія – це головний міф Америки у сферах культури, політики та літератури. Проте вже в своєму зародку цей прекрасний і зворушливий міф про демократичне суспільство і культуру, покликаний спокутувати все зло в історії людства, містив у собі похмурі сторони американського жаху. Досвід тих важких років назавжди залишився в американців як імунітет проти самовдоволення, безпечності і душевної байдужості. Він ліг в основу подальшого розвитку національної формули успіху, сприяв зміцненню моральної основи американського бізнесу.

Т. Шебуренкова, простежуючи зв'язок «американської мрії» з художньою літературою, підкреслює депресивно еволюційний характер міфу особливо в період після Першої світової війни та Великої депресії, спричиненого зміною парадигми світобачення: «...у творчості і Дж. Лондона, і Т. Драйзера, і Дж. Фарелла мрії пересічних громадян про успіх, вступаючи у конфлікт з духовністю та моральністю, зазнають краху. [...] нищівній критиці піддається і «американська мрія», що можна простежити, зокрема, у творчості Ф. С. Фіцджеральда. У письменників «втраченого покоління» оптимістичне бачення майбутнього замінюється відчуттям спустошення, а раніше оспіваний індивідуалізм розглядається як самотність (Е. Хемінгуей). Однак, все частіше автори наголошують на гірких розчаруваннях героїв, для яких мрія під тиском реальності обертається драмою або трагедією. Такі ноти лунають у прозі В. Фолкнера, Дж. Стейнбека, В. Сарояна, у драматургії Ю. О'Ніла, коли «прагнення щастя» (the pursuit of happiness) завершується крахом мрій або визнається недосяжним ідеалом» (Шебуренкова, 2015, с. 65).

На нашу думку, найкращим прикладом, що демонструє зазначене вище, є міф про округ Йокнапатофу основоположника й типового представника «південної школи» Вільяма Фолкнера.

Фолкнерівський Південь – не тільки постійне, найбільш вивчене письменником місце дії його книг, але модель світу, модель зчеплення зв'язків людини із природою і суспільством, минулим і майбутнім. Південь для письменника був не просто матеріалом, випадковою землею, це був специфічний регіон, саме його особливості і дали можливість митцю, звертаючись до історії, до вдач і звичаїв краю, найбільш глибоко відобразити сутність процесів, що відбувалися в Америці ХХ ст. У своїх інтерв'ю письменник неодноразово підкреслював, що американський Південь – «єдиний по-справжньому автентичний район Сполучених Штатів, де все ще існує нерозривний зв'язок між людиною та її оточенням, де збереглися узи кривної спорідненості та кланової приналежності, де є загальний погляд на життя та загальна мораль» (Faulkner, 1968, р. 72) (тут і далі переклад наш – О.Б.). Єдність умов існування породила, за Фолкнером, лише на Півдні роз'єднані Америки, щось стабільне, міцне, стійке, що є головною цінністю цього регіону, – народ.

Нам також цікавий невідомий регіон за Огайо. «Фолкнер створив Йокнапатофу, як він сказав, у праці й поті, і, як він також зазначив, у моменти невимовного піднесення» (Hoffman, 1979, р. 157). «Деякі жителі півдня стверджують, що його версія Півдня не має нічого схожого з реальністю. Проте життєво важливим є те, що Фолкнер зміг використати Південь як основу для літератури. Можна було б змінити це і сказати, що Південь використовував його, оскільки його бачення цього є одержимим та амбівалентним» (Cunliffe, 1954, р. 297).

Однією із найскладніших проблем у творчості письменника, як зазначають критики (Pierle, 1971), є дослідження якості та функції «сноупсизму» – уособлення хижого егоїзму, тваринності й аморальності, а також відображення універсальних моделей поведінки, – що виник з умов, які існували в конкретному місці в певний час. «Сноупсизм» своїми витокami сягає дискусії Джорджа Меріона О'Доннелла про «міфологію Фолкнера». Розглядаючи романи Фолкнера як «серію споріднених міфів [...], побудованих навколо конфлікту між

традиціоналізмом та антитрадиційним сучасним світом, у який він занурений», О'Доннелл розрізняє «два типи персонажів: це Сарторіси чи Сноупси, якими б не були їхні прізвища...», і вони займають «два світи» в «духовній географії» творчості Фолкнера: в основі кожного успішного роману митця науковець знаходить універсальний конфлікт між цими двома світами й описує його природу (O'Donnell, 1973, pp. 49-62).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аспекти творчості Вільяма Фолкнера досліджували й досліджують як вітчизняні (Денисова, 1985; Помазан, 2016), так і закордонні критики (Aiken, 1960; Brennan, 2007; Campbell and Foster, 1951; Howe, 1962; McMichael, 2008; Warren, 1948), зосереджуючи увагу як на питаннях поетики, хроніці проникнення Сноупсів («Трилогія про Сноупсів»), індивідуальних стосунках і характеристиках героїв у романах, так і впливів його середовища на цей мікрокосм. Крім того, романи письменника завжди мали широкий резонанс, що знаходило своє відображення у різноманітних рецензіях і відгуках.

Так, Р. Воррен слушно зазначив, що «вивчення Фолкнера є найважчим завданням у сучасній американській літературі для критики. Звичайно, той, хто читав різні рецензії на один роман письменника чи декілька критичних оцінок його творчості, знаходив протиріччя» (Warren, 1948, p. 143). Це підтверджують Г. Кемпбелл і Р. Фостер, що до 1951 року «лише незначна кількість критиків компетентно критикувала Фолкнера, серед яких Конрад Ейкен, Воррен Бек, Джордж Меріон О'Доннелл, Малкольм Коулі та Роберт Пенн Воррен, а решта задовольнялася висловлюваннями загального засудження або кваліфікованої похвали без будь-яких спроб досягти достатнього розуміння твору» (Campbell and Foster, 1951, pp. 10-11).

Професор англійської мови з Університету Клемсона Марк Ройден Вінчелл крізь призму принципів естетичного формалізму (так зв. «південна нова критика», головним теоретиком якої був Джон Кроу Ренсом, а її головним практиком – Клеант Брукс, що набула популярності у 40–50 рр. ХХ століття у США) стверджує, що абсолютному релятивізму деконструктивістів (Джеррі Льюїс, Жак Дерріда) не піддавався для прочитання такої складний письменник, як Фолкнер (Winchell, 2020). Науковець у контексті дискусії Клеанта Брукса (інтерпретатора та популяризатора творчості В. Фолкнера) та Деніела Аарона і Роберта Пена Воррена щодо питання «Фолкнер та спільнота» схиляється до переконливих доказів Брукса, що «натовп Нешвілла більш критично ставився до південного життя, ніж прийнято вважати, і що Фолкнер не був таким ворожим до свого рідного регіону, як його звинувачували простодушні прихильники громадської думки. І Фолкнер, і «втікачі-аграрії» жили й працювали в такому відчутті історичного розриву, відомому як літературний модернізм. Хоча вони не ідентичні, їхні реакції на цю ситуацію мають більше спільного одна з одною, ніж з вікторіанською впевненістю Нового Півдня. Нешвільці були одними з перших шанувальників Фолкнера» (Winchell, 2020).

Вищезазначена дискусія (Brooks, 1987) є важливою не тільки для розуміння дискурсу реалізму та модернізму, а й характеру та змісту американської культури Півдня I половини ХХ ст., мультикультуралізму, питань про історію, місію Америки, її засадничі цінності у творчості «іконоборця Фолкнера», одного з найвидатніших і найважчих романістів Америки того часу.

Простежується інтерес до творів митця у полі інших проблемних питань, зокрема міфічної складової. Критики підкреслюють, що Фолкнер, будучи традиційним моралістом, добре усвідомлював антитрадиційні сили. «Тож не дивно, що його романи – це, перш за все, низка пов'язаних міфів (або аспектів одного міфу), побудованих навколо конфлікту між традиціоналізмом та антитрадиційним сучасним світом, у який він занурений» (O'Donnell, 1973, p. 23). Фолкнер філософськи та художньо драматизував універсальний конфлікт у термінах конкретної історії та реального життя в його власній частині Півдня та в термінах його власної традиції. Б. Оклопчич проаналізувала міф про Йокнапатофу як складну мережу культурних, расових, класових і гендерних відносин, які були основою Півдня Фолкнера: «Його Південь, на відміну від його історичної картини, яка базується на

фактах і, отже, є більш-менш об'єктивною, безсумнівною та незмінною, представлено більш вигадано та суб'єктивно; це ремінісценція, вписана в пам'ять письменника як основне джерело його натхнення» (Оклорсіс, 2006). К. Брукс визначає якість, яка найбільше відрізняє світ Йокнапатофи (і Південь загалом) від того, що знаходимо в художній літературі найобдарованіших сучасників Фолкнера: «Персонажі Хемінгвея та Фіцджеральда можуть існувати в натовпі (випадковій групі глядачів) або навіть у суспільстві (люди, об'єднані заради взаємної вигоди). Чого ми не знаходимо в їхніх роботах чи в більшості сучасної американської художньої літератури за межами Півдня, так це повноцінно функціонуючої спільноти – групи людей, об'єднаних спільними симпатіями та антипатіями, відразую та ентузіазмом, смаками, способом життя, мораллю та переконаннями. [...] Фолкнер не вважав, що громада незмінно є силою добра. Але це безцінний літературний ресурс, надання вигаданим героям контексту, у якому вони розігрують свої індивідуальні драми» (Brooks, 1987).

У надрах міфу про Йокнапатофу (*Yoknapatawpha chronicle*) в культурі власного досвіду Фолкнера зароджується ідея «сноупсизму», що розглядається митцем як явище біологічне, як комплекс агресивних, руйнівних сил, що цілком очевидно, на думку критиків письменника, змусила його відчувати потребу створити Сноупсів і надихнула написати їхню історію у центральних романах трилогії («Сільце», «Місто» та «Особняк»), оскільки автор вважав героїв надзвичайно важливими та відводив їм ключову роль у своїй схемі речей (French, 1964; Gold, 1962; Moore, 1964; Pierle, 1971; Young and Watkins, 1958). Для багатьох із найвідоміших критиків Фолкнера «сноупсизм» уособлює хижий егоїзм, тваринність та аморальність. Проте уважне читання творів письменника про Сноупсів показує, що не всі вони відповідають архетипу. Так, Дж. Мур стверджує, що досі було популярно підтримувати тезу про те, що Сноупси являли собою втілення грубого комерціалізму, неминучу заміну вмираючої бавовняної аристократії та пряму відплату за гріхи, які спричинили падіння цього виродженого південного дворянства. Однак ця теза, на думку науковиці, показуватиме не те, що таке твердження абсолютно неправильне, а те, що справжнє значення «сноупсизму» лежить набагато глибше, ніж це, далеко за межами такої простої інтерпретації (Moore, 1964, p. 2). Ключем-розгадкою до етичної системи митця, як продовжує Дж. Мур (Moore, 1964, p. 4), є цитата із його промови на церемонії вручення Фолкнеру Нобелівської премії у 1950 році: «...людина не просто витримає: вона переможе. Вона безсмертна не тому, що єдина серед створінь має невичерпний голос, а тому, що має душу, дух, здатна на співчуття, жертвність і витривалість [...], повинна досягнути універсальні істини, без яких будь-яка історія є ефемерною та приреченою – любов, честь, жаль, гордість, співчуття та жертвність. Поки вона цього не зробить, вона працює під прокляттям» (Faulkner, 1969).

Наукові дослідження «американської мрії», представлені в роботах Дж. Адамса (Adams, 1941), Ф. Карпентера (Carpenter, 1955), С. Холбрука (Holbrook, 1957), показують щільний зв'язок американської мрії з національною художньою літературою, її міфологічне коріння, а праці Д. Бурстіна (Boorstin, 1961) та Л. Ченовета (Chenoweth, 1974) присвячені історії, сучасному стану та її відображенні в національній ідентичності американців.

Т. Шебуренкова зауважує, що зі зміною простору американської мрії відбувається зміщення акцентів, яке призводить до нового прочитання міфу, до трансформацій як за формою, так і за змістом, що призвело до розгалужень і появи дериватів: зміщення наголосу з духовної складової міфу на матеріальну (тлумачення нових територій не як благословених земель, а як локусів із потужним економічним потенціалом); ідея благословенної землі заміщується уявленням про багату та неосвоєну територію, а мрія про свободу, у розумінні втечі від переслідувань на релігійному ґрунті, трансформується у мрію про свободу від закону, бідності та буденності (Шебуренкова, 2015, с. 59–60). Науковиця продовжує: «міф про американську мрію, успішність людини пов'язується із технічним прогресом, який забезпечить комфортні умови життя, відкриє нові можливості для розвитку. Технічний прогрес виступав також як важливий елемент «плавильного тигля», в якому різні культури,

носіями яких були іммігранти, зливались у єдину національну культуру американської спільноти. Однак у той час, коли глобалізаційні процеси вийшли за національні межі, у США посилюється мультикультурність суспільства, збереження і співіснування в ньому різних етносів зі своїми звичаями, традиціями. За таких умов змінюється ставлення різних груп суспільства до центральної національної ідеї – американської мрії» (Шебуренкова, 2015, с. 179).

Цікавим на нашу думку є твердження Д. Бурстина, що, фактично, протягом усього часу існування «американської мрії» постійно з'являлися приклади її нереальності, утопічності та навіть небезпеки, що таїть у собі цей міф: загрозу становить нереальність, яка може підмінити американські мрії американськими ілюзіями, ідеали образами (Boorstin, 1961, p. 240).

Концепція «американської мрії» як основного стрижня американської літератури приймається багатьма зарубіжними літературознавцями. Зокрема, у певному аспекті її приймає англійський літературознавець Волтер Аллен. У своїй книзі «Традиція та мрія», зіставляючи англійську й американську літератури ХХ століття, він доводить, що англійська література розвивалася на основі традиції, яка стала літературним та естетичним законом, тоді як американські письменники надихалися пошуками «американської мрії» (Allen, 1987).

Так, у творах американських письменників різних течій і напрямків відображається еволюція концепції «мрії»: від формування та визначення національних ідеалів і цінностей, закладених у Декларації незалежності (The Declaration of Independence..., n.d.), пошуку щастя, надії і захоплення «мрією» (Г. Торо, В. Вітмен), до критичних мотивів, коли а) мрії пересічних громадян про успіх, вступаючи у конфлікт із духовністю та моральністю, зазнають краху (Дж. Лондон, Т. Драйзер, Дж. Фарелл, Ф. Фіцджеральд), б) оптимістичне бачення майбутнього замінюється відчуттям спустошення, а раніше оспіваний індивідуалізм розглядається як самотність (Е. Хемінгвей), в) мрія під тиском реальності обертається драмою / трагедією або «прагнення щастя» (the pursuit of happiness) завершується крахом мрій чи визнається недосяжним ідеалом (В. Фолкнер, Дж. Стейнбек, В. Сароян, Ю. О'Ніл).

В есеї «Про приватне життя (Американська мрія: що з нею сталося?)», на нашу думку, пронизливого і сумного у цьому жанрі творі, В. Фолкнер писав: «Що сталося з американською мрією? Не чути більше звуків єдиного, потужного голосу, що виражає нашу спільну надію та волю. Те, що ми чуємо зараз, – це какофонія жаху, примирення та компромісу, порожні балачки, гучні слова «свобода, демократія, патріотизм», з яких ми вихолостили будь-який зміст. Благородний американський принцип права на життя, свободу та прагнення до щастя став нічим іншим, як приводом для матеріалістичної легкості. Перші американці під щастям мали на увазі не просто задоволення, неробство, але спокій, гідність, незалежність і самоповагу, речі, над якими потрібно працювати і заслужити. Ми це знали одного разу, колись це було... тільки щось трапилось з нами. Ми більше не вірили у волю, свободу і незалежність, як старі батьки в старі часи» (Faulkner, 1955, p. 33–37).

М. Вінчелл, аналізуючи дослідження К. Брукса (Brooks, 1987) щодо проблеми «Вільям Фолкнер та американська мрія», фокусується на тому, що для письменника «мрія» полягала в обіцянці справжньої спільноти, де манери та звичаї регулюють поведінку, оскільки у простому суспільстві дії людини обмежені лише грубою силою (публічною чи приватною) або страхом сили (Winchell, 2017).

Професор історії Університету Південної Кароліни Клайд Вілсон зазначив, що центральним героєм усієї роботи Фолкнера є не окрема особистість, а громада – місто Джефферсон та округ Йокнапатофа – світ, що має історичний масштаб і соціальний контекст (Wilson, 2020). Тож не дивно, як стверджує К. Брукс, що він [світ Фолкнера] просочений історією, а вона об'єднана почуттями спільноти й майже інстинктивно намагається протистояти всьому, що вважає тиском із боку зовнішнього світу (Brooks,

1975). Науковець продовжує, що південна ідея сама по собі відрізняється від американської національної ідеї тим, що міцно закріплена в історії: вона виросла з досвіду, пережитого регіоном загалом, і відображає спогади про провини, втрати та поразки, а не лише світлі обіцянки на майбутнє. Вона має емоційну силу пережитого досвіду на відміну від абстрактного ідеалу, до якого людина просто прагне. Це зовсім не означає, що Фолкнер вважає свій південний світ ідеальним (Brooks, 1975).

Актуальність роботи. В українському літературознавстві відсутні спеціальні дослідження творчості міфічної основи романістики В. Фолкнера. Проведення аналізу міфологічного дискурсу трилогії про Йокнапатофу письменника дає можливість з'ясувати функції і роль міфології у пошуках національної самоідентифікації в умовах глобалізаційних процесів у світі. Крім того, прочитання його романів під кутом зору їхньої міфологічної складової має вагомое теоретичне значення для встановлення особливостей сучасного сприйняття і тлумачення найбільш поширених, базових міфів американської нації.

Мета та завдання статті – з'ясувати характер міфологічної складової фолкнерівської трилогії про Йокнапатофу як цілісної системи сприйняття Америки, її національної ідентичності в умовах глобалізаційних процесів, визначити ставлення митця до функціонування міфу про американську мрію в умовах глобалізації, утвердження мультикультурності американського суспільства, співіснування національної та глобальної культур, кризь призму аналізу поняття «сноупсизм», його справжнього значення та мети у сазі про Сноупсів.

Виклад основного матеріалу. Художня панорама США складна і неоднозначна. Проблеми становлення національної літератури стають предметом гострої полеміки. Велику роль в розвитку передових ідей нашого часу, в становленні національної літератури в США зіграли багато видатних письменників, але одним із найяскравіших представників кінця XIX початку XX сторіччя став Вільям Фолкнер. Уся творчість письменника висвітлює головні проблеми США цього періоду, але найвиразніше вони були розкриті в його трилогії про Сноупсів («Сільце», «Місто», «Особняк»), що зображувала лише неприкрашену правду, розвінчувала ілюзії, виявляла всю гостроту та непримиренність класових суперечностей, показувала, як одні збагачуються за рахунок інших, як гроші та влада роблять людину бездушною, позбавленою будь-яких моральних принципів, та, зрештою, успіх людини стає руйнуванням її особистості – ці питання завжди мали проблемний характер на рубежі тих століть та є актуальними і в наш час.

У кожного великого романіста є своя мудрість, але він передає її у власний спосіб. Він не робить заяв і не аргументує, а драматизує вигаданих персонажів. Його судження зазвичай приховані, а не явні, звернені до уяви та несуть драматичну силу. Справжня творчість В. Фолкнера – це вигадка. Те, що він дає нам, – це не саме життя, а, мабуть, щось найкраще від самого життя: симулякр життя, який допомагає нам примиритися з самими собою, зрозуміти свою історію та міцніше осягнути реальність і правду. К. Брукс стверджує, аналізуючи слова Фолкнера, що правда, наскільки ми її знаємо, є важливою останньою умовою: «Істина, якою хвилюється художник, – це завжди правда, пристосована до людського серця, правда не про математичні рівняння чи зоряні галактики, а про людину, її обмеження та можливості. Саме за такою правдою ми звернемося до великого художника, і Фолкнер у своїй найкращій формі справді дуже великий художник» (Brooks, 1975).

Американська міфологія базується на легендах про походження нації та держави. Комплекс національних міфів визначає цивілізаційну місію Америки та американців. Міфологія Півдня письменника – це складна мережа культурних, расових, класових і гендерних відносин, які були її основою. Фолкнерівський Південь, на відміну від його історичної картини, яка базується на фактах, є більш-менш об'єктивною, безсумнівною та незмінною, представлено більш вигадано та суб'єктивно; це ремінісценція, вписана в пам'ять митця як основне джерело його натхнення.

Міф Вільяма Фолкнера про округ Йокнапатофу, який творив автор у «праці й поті» та у «моменти невимовного піднесення», є найкращим прикладом того, як він (міф) сьогодні широко використовується для чітко уявленої сфери, в якій розігрується художній твір. Письменник, через діалог двох персонажів, а саме Шріва МакКеннона та Квентіна Компсона в романі «Авессалом, Авессалом!», представив картину Півдня в невідомому регіоні за Огайо: «Розкажи про Південь. Як там? Що вони там роблять? Чому вони там живуть? Чому вони взагалі живуть?» (Faulkner, 1964, p. 174). Місцезнаходження округу Йокнапатофа утворено із двох слів Йокона та Петофа, що в перекладі з мови індіанського племені Чикасо означають «розділена земля», а також «тихо плине річка по рівнині». Письменник у романі редакції 1936 року помістив власноруч намальовану карту Йокнапатофи, в поясненні до якої вказав розмір округу (2,400 квадратних миль), кількість населення (15,611 чоловік; білі: 6298; негри: 9313) та зробив підпис: «Єдиний власник та господар – Вільям Фолкнер» («William Faulkner, Sole Owner & Proprietor»).

Фолкнер писав у той період, коли південні інтелектуали, на відміну від своїх північних колег, володіли дуже сильним регіональним усвідомленням Півдня США як свого творчого притулку. Причини такої невідповідності в межах однієї країни можна шукати в історії Півдня США, який після поразки в Громадянській війні та відставання від загальної тенденції промислового та капіталістичного зростання, характерної для Півночі США, залишився осторонь та болісно усвідомлював свій ізольований статус усередині країни. Далеко від «центру», від якого він відрізнявся багатьма основними соціальними та культурними цінностями, Південь США дав своїм письменникам «щедре і часто нав'язливе відчуття минулого. (...) Південь не міг прийняти домінуючі американські цінності (комерційна експансія, прогресивний оптимізм), він був залишений позаду, він жив на краю історії – позиції, яка часто дає найгостріший на неї погляд. (...) Саме цю вирішальну перевагу відстані, цю перспективу з соціального тилу Південь міг запропонувати своїм письменникам. І це дало їм щось інше: компактний і неминучий предмет» (Howe, 1975, p. 357–358).

Як житель півдня, Фолкнер постійно перебував під впливом Півдня США, його історії та впливу цієї історії на південну тогочасність. Південь США також дав йому дещо інше: надію на загальне визволення та джерело невичерпного літературного натхнення. Письменник писав: «я виявив, що моя власна маленька поштова марка рідної землі варта того, щоб про неї писати, і що я ніколи не проживу достатньо довго, щоб її вичерпати, і що, сублимуючи реальне в апокриф, я отримаю повну свободу використовувати будь-який свій талант, який може досягти абсолютної вершини. Це відкрило золоту жилу для інших людей, тож я створив свій власний космос» (Stein, 1963, p. 82).

Для Фолкнера саме існування універсального південного сьогодення є безсумнівним, оскільки «не існує такого, що було – лише є. Якби воно існувало, не було б ні горя, ні смутку» (Stein, 1963, p. 82). Керуючись таким імпульсом, він створив світ, який можна описати як «свого роду наріжний камінь у всесвіті; що, незважаючи на те, що наріжний камінь невеликий, якби його колись прибрали, сам Всесвіт розвалився б» (Stein, 1963, p. 82).

Метод, який письменник використовував для створення свого наріжного каменя у Всесвіті, ніколи не був історичним. Натомість він «розмовляв із людьми» (Cantwell, 1963, p. 57). За словами Малкольма Каулі, модель базувалася на тому, що митець бачив в Оксфорді чи пам'ятав із дитинства: з уривків сімейних традицій, із кухонних діалогів між темношкірою кухаркою та її люб'язним чоловіком, із суботніх пліток на Кортхаус-сквер, з історій, які розповідали чоловіки в комбінезонах, сидячи навпочіпки на підборах та передаючи баночку з білим кукурудзяним напоєм – з усіх джерел, знайомих хлопчиків з маленького містечка з Міссісіпі – але все це було розроблено, трансформовано, оживлено конвульсивним життям його емоцій, допоки, завдяки простому напруженню почуттів, фігури в ньому не стали трохи більшими, ніж людські, стали героїчними чи диявольськими, не стали символами старого Півдня, війни та реконструкції, торгівлі та машин, що руйнують стандарти минулого (Cowley, 1980, p. 131).

Для людини, яка використовувала лише місцевий чи власний досвід як творчий поштовх, митцю вдалося створити картину свого Півдня, яка за універсальністю та складністю мало чим відрізнялася від реальної моделі. Але хоча «Південь» письменника, на думку К. Вудворда, є найвищим витвором південного ренесансу, він не є історією в будь-якому звичайному розумінні. І цілком ймовірно, що критики Фолкнера помилялися, розглядаючи романи Йокнапатофи як історію Півдня в мікросвіті або як відображення будь-яких дуже послідовних ідей чи теорій про історію Півдня. За універсальністю свого значення вони є більшими, а за своїм безпосереднім застосуванням меншими (Woodward, 1960, p. 34).

Фолкнер створив свій Південь за загальновідомою моделлю південної історії. Дон Г. Дойл називає цей історичний процес трьохактною моральною п'єсою, яка зображує, по-перше, Старий Південь, де домінує почесна, але недолуга аристократія рабовласників, по-друге, кризу Громадянської війни та Реконструкцію, яка руйнує основи старого правлячого класу, по-третє, Новий Південь, який є свідком появи нового розрахункового класу міських підприємців (Doyle, 1997, p. 7).

Використовуючи свою мистецьку свободу вираження, Фолкнер зазвичай модулює або взагалі не бере до уваги історичні дані, але основна конструкція історії із трьома переломними моментами (підйом-падіння-реконструкція) більш ніж очевидна в його романах. Перший момент в історичному розвитку Півдня США, який можна було б загалом визначити як підйом, представлений Старим Півднем, і Фолкнер, як житель півдня, справді відчував ностальгію за ним, але він не ідеалізував плантаційний міф чи плантаційну аристократію. Натомість письменник захищав «моральний порядок – кодекс особистої гідності, мужності, честі та порядності» (Miller, 1963, p. 204), який, на його думку, мав бути звільнений від жорсткого формалізму, непотрібного насильства і гріхів рабства. І хоча Ірвінг Хоу стверджує, що «ніде в роботах Фолкнера немає багатого й живого образу Старого Півдня», тому він «назавжди залишається приглушеною тінню, точкою відліку, а не об'єктом для презентації» (Howe, 1975, p. 42), все ж, на нашу думку, Фолкнер «чудово вловив раптовий генезис уряду та економіки на бавовняному кордоні, процес, зумовлений жадібністю до землі та супроводжуваний чималою кількістю шахрайства» (Doyle, 1997, p. 9).

Наступною, другою, точкою в історичному розвитку Півдня США, яку в основному можна було б визначити через падіння, є Громадянська війна та Реконструкція. В каноні автора боротьба Півдня 1861–1865 рр. є головним переломним моментом, утворюючи вододіл між Старим Півднем плантаторів-аристократів – Сарторісів, Сатпенів і Компсонів – і післявоєнним Півднем, де домінували Сноупси і Попаї (Miller, 1963, p. 204).

Коли Фолкнер писав про Громадянську війну, він також використовував створених ним персонажів та історичні дані. Його описи Громадянської війни, Південного фронту та Південного тилу не перебільшені: вони є відповіддю не лише на військову поразку Півдня, а й на руйнування принципів, які становили ядро південного суспільства. Війна спричинила нестабільність ринку праці, відрізала фінансові та продовольчі ресурси, а також зруйнувала економіку та транспортну систему. Фолкнер відображає цю ситуацію в образах свого Півдня: Джефферсон був спалений під час війни, більшість навколишніх плантацій була знищені, а ті, хто вижили, змушені були справлятися із браком грошей, їжі та робочої сили, необробленою й убогою землею. Митець зробив свій внесок у створення історії Громадянської війни на Півдні ще в один спосіб. Він представив це не лише з точки зору чоловіків-воїнів, але й з точки зору жінок, дітей і рабів, які залишилися на фронті.

За Громадянською війною була Реконструкція. Півдню США, як тому, що програв у війні, загрожував економічний і політичний крах. Йокнапатофа Фолкнера пройшла через те саме: війна залишила сліди на плантаціях. Це також був період, коли поразка та примирення із Союзом повільно, але неминуче приймалися. На національному рівні Реконструкція була відзначена спокутою та прощенням, а на регіональному рівні – означала початок жорстокої кампанії за вищість білої раси та майже столітнього періоду

сегрегації та расового насильства. Дон Г. Дойл підкреслює, що у літературній творчості Фолкнера «Реконструкція» є певним чином єдиним і найпроблемнішим періодом в історії Півдня, якого він уникав і, здавалося, не міг або не бажав торкатися: це було більше, ніж просто творчі проблеми сюжету чи характеру; це була історія та все, чим був Південь, що робило Реконструкцію такою важкою – особливо для дослідницького, а часом і еретичного розуму Вільяма Фолкнера – для переоцінки (Doyle, 1997, p. 27).

Останній, третій, момент в історичному розвитку південного суспільства, який можна було б визначити в термінах Реконструкції, позначений Новим Півднем, коли внаслідок швидкої урбанізації та індустріалізації, яка переконувала, що історію необхідно забути, а економічному розвитку треба приділяти більше уваги, ніж політиці, расова та класова сегрегація ставали ще гіршими. Новий Південь Фолкнера став домом для класу, що розвивався, – юристів, суддів, банкірів, власників магазинів. Він також став притулком для людей, які не так добре звикли до нової ситуації: білі й чорні батраки. Їх розорили низькі ціни на бавовну і велика залежність від поміщиків і крамарів. У той час як деякі з них «кидали виклик владі плантаторів і городян, багато хто також тихо зростав економічно та соціально, покидаючи розмиті землі та нескінченну важку роботу в сільській місцевості заради можливостей у місті» (Doyle, 1997, p. 30). Однією з цих незчисленних сімей, які намагалися змінити свій статус після Громадянської війни та Реконструкції, була родина Сноупсів. На відміну від інших сімей, яким нічого не вдалося змінити, Сноупсам вдалося досягти свого задуму. Вони стали синонімом глобального прориву білого нижчого класу, який піклувався лише про прибуток і статус і для якого мета виправдовувала будь-які засоби.

Як зазначає Жанетт Мур, Фолкнер створив Сноупсів в основному через їхню універсальність (Moore, 1964, p. 51). Ірвінг Хоу так підкреслив цю особливість: «Нехай світ завалиться на Півдні чи в Росії, і з'являться грубі амбіційні постаті, що пробиваються з-під соціального дна, люди, для яких моральні претензії не стільки абсурдні, скільки незрозумілі, сини лісників чи селяни, що випливають із нізвідки й захоплюють через чисту нечуваність їхньої монолітної сили. Вони стають президентами місцевих банків або головами партійних секцій, а пізніше, трохи гладкішими на вигляд і стиль, без гальмування, їм не потрібно вірити в кодекс свого суспільства, їм потрібно лише навчитися імітувати його звуки» (Howe, 1962, p. 80).

«Епоха героїв» для глибокого Півдня закінчилася із Громадянською війною, і на її місце прийшов новий вік – «Епоха простої людини». Луїс Рубін зауважив, що Флем Сноупс, який у багатьох відношеннях, здавалося, уособлював цю нову еру, майже так само звичайний, як і вони (Rubin, 1957, p. 73–76). Те, що відбувалося в Америці після Громадянської війни, особливо на рубежі століть, має такі сильні паралелі з тим, що відбулося у Франції в період пристосування після Французької революції. Звичаї і стандарти «якісного народу» були витіснені з моди, а на їхнє місце прийшло буржуазне суспільство. Буржуазне суспільство, сучасна популярна культура, яка тепер привернула увагу Фолкнера, була б надзвичайно комічною, якби це було правдою, що вона існувала лише в окрузі Йокнапатофа, але якраз навпаки. Сноупси, головна група в дослідженні Фолкнером цього прошарку суспільства, виникли в стилі Горацио Алджера через проникливу увагу до найкращого та найшвидшого способу заробити долар у будь-якій формі бізнесу. З їхнім талантом до цифр, їхньою енергією, відсутністю стримування у світі бізнесу вони володіють усіма якостями, які вважаються необхідними для успіху в школі народної мудрості «Сила позитивного мислення».

Сноупси мають неблагородне походження. Вони були нащадками сумнозвісного Сноупса із Громадянської війни, який викрав коней під час неї та був повішений своїми союзниками через недбалість у своїй здатності розрізняти покупців із Союзу та Конфедерації (Rubin, 1957, p. 73–76).

Фолкнер безпосередньо не звертався до Сноупсів аж до оповідання «Палаючий сарай», у якому розповідається про те, як розчарований, «розкислий» Аб дає волю

гордовитій люті проти суспільства у своїй майже патологічній рішучості зберегти честь і цілісність, зберегти обличчя перед небезпечною плутаниною моральних та економічних цінностей. Хоча Аб ніколи не міг стати чимось більшим, ніж просто «розкислим» старим, хто постійно воював зі світом, у якому він жив та який його розчаровував, однак він відіграв важливу роль у завоюванні світу двадцятого століття *Сноупсизмом*. Саме його репутація підпалювача сараю, коли будь-який землевласник наважувався суперечити йому, допомогла його старшому синові, Флему, шантажувати Варнерів, щоб вони познайомили зі світом економіки.

Основна частина саги про Сноупсів починається в «Хутірці», коли Аб і його сім'я під'їжджають до магазину Варнера, запитуючи, чи є у нього ферма для оренди. Місцевий «базикало» Ретліфф розказує Варнеру про репутацію Аба-підпалювача і починається шантаж. До появи Сноупсів саме Варнери панували в економічному житті Французького Бенда.

Коли він вперше виходить на економічну арену як продавець у магазині Варнера, Флем, як описав його Хоу, «рабськи наслідує, майже пародіюючи одяг і манери Варнерів – не тільки тому, що способами, ще незрозумілими йому, він хоче вийти за їхні межі...» (Howe, 1975, p. 181). Швидше через те, що він не знає іншого шляху, а не через будь-яку іншу причину, Флем систематично наслідує, а потім повністю переймає кожну з манер Варнера, особливо ті, які сприяють баченню його як буколічного Сарторіса (Vickery, 1995, p. 169). Наслідування Флемом Вілла та Джоді майже нічим не відрізняється від відвертої пародії.

Сноупси були цікавою групою, можливо страшнішою, бо вони були абсолютно непередбачувані, безпринципні, яких не торкалися жодні емоції, окрім жадібності. Їх очолює Флем, безумовний архі-Сноупс, тому що він був успішним, тим, хто заробив багатство. Він вів своє плем'я від халупки пайовиків на місці Вілла Варнера, «у якому не годиться жити свиням», до оплоту матеріального успіху в Джефферсоні. Флем, звичайно, був головним, ватажком, але слідом за ним йшов І. О., коваль і псевдоучитель зі своїми синами Байроном, Вергілієм, Більбо, Вардаманом та Монтгомері Вордом; Айк, недоумкуватий Сноупс, єдиний, хто здатний на справжнє, хоч і неправильне кохання; добродушний Ек (підозрюваний через те, що він був добродушним і чесним, був результатом «позашкільної нічної роботи» його матері) та його працьовиті сини Волл Стріт Панік та Долар Воч Сноупси – Сноупи, які не підходили до шаблону чистої підлості та жадібності, встановленого іншими їхніми родичами; двоюрідний брат Ламп, або Ланселот, якому було неприємно, що Мінк навіть не намагався пограбувати чоловіка, якого він убив; і сам Мінк, який має стати світовим зняряддям помсти проти Флема.

Сноупси Фолкнера бідні і білі, але вони не належать до категорії «бідно-білих», як це прийнято вважати. Їх можна було б класифікувати як поза суспільством, а не як один із його прошарків, оскільки вони вважають кожного справедливими гравцями, щоб жертвувати та обманювати. Вони просуваються від халупки пайовика до вищих щаблів суспільства Джефферсона за допомогою серії трюків, якими вони користуються так само вільно, як і будь-який іншими махінаціями-угодами. Оскільки вони не беруть на себе ніякої моральної відповідальності і не визнають жодного морального кодексу, Сноупси мають перевагу у тій зброї, якої жителі Французького Бенда та Джефферсона ніколи б не використали; вони брешуть, обманюють і крадуть так безсовісно і настільки нахабно, що їхні жертви б'ються у безпорадній люті та розчаруванні, поки Сноупси тихо роблять свою справу, взагалі не дотримуючись букви закону.

Іронічно, що Сноупсів, витривалих, лицемірних, усюдисущих, практично незнищених і незворушних, очолює людина, позбавлена будь-яких людських активностей; він – голова клану Сноупсів – є безсилим символом експлуатації та безсердечним утіленням кмітливості. Ніхто зі Сноупсів так успішно не живе за філософією *Сноупсизму*, як Флем, оскільки жоден із них повністю не позбавлений людських емоцій, але мало хто з них намагається імітувати все, що він робить. Флем не безпрецедентний в

історії Йокнапатофи. Йому передували Томас Сатпен і Джейсон Компсон, обидва також керувалися діловою етикою, хоча кожен мав свої нав'язливі мрії, що рухали їх уперед. Флем представляє ці два попередні прототипи Сноупсів без будь-якої компенсації людства: товстий, присадкуватий, із м'яким виразом обличчя, він втілює одержиму скупість, морального нігіліста.

Флем Сноупс не був дуже впевнений, що це те, чого він хоче. Він просто знав, що йому доведеться втекти від світу, в якому його виховували. Єдиною можливою позитивною рисою/якістю Флема є його нестримне бажання зайняти найвище місце у своїй громаді. Так, у романі «Хутірець» стає цілком очевидно, що на тому етапі завоювання Флемом Йокнапатофи, його мета інтерпретувалася ним як гроші, гроші та ще більше грошей. Головна зброя героя твору – це його кмітливність. Ніщо на тлі його зростання не змогло дати Флему розуміння власної гідності як особистості, щоб він зміг побачити себе в іншій ролі, крім своєї ролі як агента. Сноупс інстинктивно використовує будь-які інструменти, де б він їх не знайшов, і робить все задля того, щоб втекти від фермерства, яке він знав більшу частину свого життя.

Енн Хейс підкреслює, що «Флем – це образ зла у традиційних термінах, зовсім відділених від того, що є пристойним і людським, не в тому, що він є, а в тому, що він не є. Він має інтелект без відповідальності, бажання без любові; він навіть не знає, чого хоче, лише те, чого не хоче. Він загрожує не тому, що він є позитивною силою, а тому, що він не має жодної звичайної людської відповіді; те, що в ньому є, – це заперечення буття, невдача як така» (Hayes, 1962, p. 12).

Флему знадобився певний час, навіть після того, як він переїхав до Джефферсона, щоб зрозуміти, що грошей та становища ще недостатньо, – він також повинен бути респектабельним. Але він навіть не зрозумів цього відразу. На електростанції Флем катастрофічно прорахувався у справі, коли спільна змова Тома Тома та Томі Турла досягла свого результату та показала йому, що не все вирішують тільки гроші. І знадобилося лише декілька бентежних випадків, пов'язаних із його родичами, які показали Флему в його прагненні до респектабельності та становища, наскільки це небезпечно для нього мати таких потенційно небезпечних та нерозумних родичів у місті, яких він один за одним випроводжав із міста.

Однак Флем зробив свою фатальну помилку: будучи єдиною людиною, яка могла і була здатна прийти на допомогу Мінку, він цього не зробив. Мінк не був звичайним типом Сноупсів, бо він – як і Аб – мав жорстоке несприйняття несправедливості соціального та економічного становища і гнів проти нього, в якому його родина змушена була жити. Мінк, вже двічі вбивця до кінця перебігу подій в «Особняку», вважав, що через учинення цих злочинів він стверджував свої права як людини та власної гідності як індивіда.

Ці характеристики є життєво важливими щодо універсальної теми Вільяма Фолкнера. Його панорамне розкриття тла та краху південної аристократії, панування непередбачуваних Сноупсів не позбавлені прозорливих та довгострокових цілей щодо авторського тематичного бачення.

Висновки та перспективи подальших розвідок.

Ключову роль при цьому в американському суспільстві і в художній літературі відіграє південна традиція з її багатим арсеналом концептів та образів. Вона визначає основний зміст моральних цінностей, які вплинули на формування національного характеру американців. Одним із елементів пуританської епопеї в художній літературі виступає міфологія фронтиру, образи героїв прикордоння, першопрохідців, піонерів, людей, які здійснюють цивілізаційну місію.

Ще один комплекс національної міфології сформувався на основі концепту «американської мрії», яка продовжує визначати особливості американського способу життя.

Розглянутий матеріал дає підстави стверджувати, що всі три міфологічні традиції існують не ізольовано одна від одної, а постійно взаємодіють і перетинаються між собою.

Внаслідок такої дифузії, перетину формуються цілісні міфологічні образи, що відображають особливості американського суспільства, нації, національних героїв.

Глобалізація і посилення мультикультурності американського суспільства суттєво впливають на характер і зміст сучасної національної міфології, однак в цілому нова етнічна міфологія у своєму суспільному вимірі трансформується у традиційні ключові міфологеми США. В умовах посилення мультикультурності традиційні національні міфи продовжують визначати основні вектори національного розвитку країни.

Національні міфологічні комплекси американської мрії мають, з одного боку, генетичний зв'язок зі світовою, в першу чергу, європейською, історією, а, з іншого, визначають особливість національного шляху Америки.

Проаналізовані міфологічні поля великою мірою визначають в цілому проблематику і тематику художньої літератури США, її змістовне наповнення. Разом з тим красне письменство виступає як творець і продовжувач міфологічних ліній і традицій, і водночас містить у собі критичне ставлення до національних кліше і стереотипів, визначає глибокі розбіжності між міфічними концептами і реальністю. Письменники вдаються у такому разі до верифікації національних міфів, визначають їхню дівість, вплив на життя своїх героїв, попри очевидну невідповідність дійсності.

Генетичний зв'язок літератури з міфологією, одного із найбагатших джерел художньої творчості, перетворює літературу на один із важливих чинників формування національної свідомості і самоідентифікації як спільноти, так і окремої особистості.

Досліджуючи поетику національного міфу у романній творчості В. Фолкнера, доцільно з'ясувати роль пуританського комплексу міфів.

Бібліографічний список

- Денисова, Т. Н., 1985. *Екзистенціалізм и современный американский роман*. Киев : Наукова думка.
- Помазан, І. О., 2016. *Історія зарубіжної літератури ХХ століття*. Харків : Вид-во НУА.
- Шебуренкова, Т. В., 2015. *Поетика національного міфу в романній творчості Пола Остера*. Кандидат наук. Дисертація. Київський національний лінгвістичний університет.
- Adams, J. T., 1941. *The Epic of America*. New York : Blue Ribbon Books. Available at: <<https://www.fadedpage.com/showbook.php?pid=20220138>> (Accessed 10.12.2022).
- Aiken, C., 1960. *William Faulkner: The Novel as Form*. In: Hoffman, F. J. and Vickery, O. W. *William Faulkner: Three Decades of Criticism*. East Lansing : Michigan State University Press.
- Allen, W. E., 1987. *Tradition and Dream. The English and American Novel from the Twenties to Our Time*. Richmond : Hogarth Press.
- Brennan, A., 2007. Learning to Read and Searching for Meaning with William Faulkner. *SCIENTIA. The Journal of the Honors Program*, pp. 18–64. Available at: <https://www.academia.edu/9291073/Searching_for_Meaning_with_William_Faulkner> (Accessed 10.12.2022).
- Brooks, C., 1975. Faulkner's Criticism of Modern America. *The Virginia Quarterly Review*. [online] 51(2). Доступно за: <<https://www.vqronline.org/essay/faulkner%E2%80%99s-criticism-modern-america>> (Accessed 10.12.2022).
- Brooks, C., 1987. *On the Prejudices, Predilections, and Firm Beliefs of William Faulkner*. Baton Rouge : Louisiana State University Press.
- Boorstin, D. J., 1961. *The image or what had happened to the American dream*. London : Weidenfeld and Nicolson.
- Campbell, H. M. and Foster, R. E., 1951. *William Faulkner: A Critical Appraisal*. Norman : University of Oklahoma Press.
- Cantwell, R., 1963. *The Faulkners: Recollections of a Gifted Family*. In: F. Hoffman and O. Vickery (eds.). *William Faulkner: Three Decades of Criticism*. New York and London :

- A Harvest/HBJ Book. Pp. 51–66.
- Carpenter, F. I., 1955. *American literature and the dream*. New York : Philosophical library, inc.
- Chenoweth, L., 1974. *The American Dream of Success*. Massachusetts.
- Cowley, M., 1980. *A Second Flowering: Works and Days of the Lost Generation*. New York : Viking Press. Available at: <<https://archive.org/details/secondflowering00malc>> (Accessed 10.12.2022).
- Cunliffe, M., 1954. *The Literature of the United States*. New York : Pelican Books.
- Doyle, D. H., 1997. *Faulkner's History: Sources and Interpretation*. In: D. M. Kartiganer and A. J. Abadie (eds.). *Faulkner in Cultural Context: Faulkner and Yoknapatawpha*. Jackson : University Press of Mississippi. Pp. 3–38.
- Faulkner, W., 1955. On Privacy. The American Dream: What Happened to It? *Harper's Magazine*. [online] July, pp. 33–37. Available at: <https://alina_stefanescu.typepad.com/files/on-privacy-by-faulkner-harpers.pdf> (Accessed 10.12.2022).
- Faulkner, W., 1968. *Lion in the garden / Interviews with W. Faulkner*. New York.
- Faulkner, W., 1969. *William Faulkner's Speech of Acceptance upon the Award of the Nobel Prize for Literature*. In: H. Frenz (ed.) *Nobel Lectures, Literature 1901–1967*. Amsterdam : Elsevier Publishing Company. Available at: <<https://www.nobelprize.org/prizes/literature/1949/faulkner/speech/>> (Accessed 05.12.2022).
- Faulkner, W., 1964. *Absalom, Absalom!* New York : Random House, Inc.
- French, W. G., 1964. The Back Ground of Snopesism in Mississippi Politics. *Midcontinent American Studies Journal*, V, pp. 3–17.
- Gold, J., 1962. The «Normality» of Snopesism: Universal Themes in Faulkner's «The Hamlet». *Wisconsin Studies in Contemporary Literature*. 3(1), pp. 25–34. DOI: <https://doi.org/10.2307/1207378> (Accessed 10.12.2022).
- Hayes, A., 1962. The World of the Hamlet. *Studies in Faulkner*. (Carnegie Series in English), 6, p. 12.
- Hoffman, D. (ed.), 1979. *Harvard Guide to Contemporary American writing*. New Delhi : Oxford University Press.
- Holbrook, S. H., 1957. *Dreamers of the American Dream*. New York : Doubleday & Company, Inc., Garden City.
- Howe, I., 1962. *William Faulkner: A Critical Appraisal*. New York :Vintage Books.
- Howe, I., 1975. *W. Faulkner: A Critical Study*. Chicago and London: The University of Chicago Press.
- McMichael, D. W., 2008. Recreating Faulkner: Cleanth Brooks' Use of Faulkner as New Critical Exemplar. *Robert Penn Warren Studies* [online], 8(8), pp. 33–48. Available at: <<https://digitalcommons.wku.edu/rpwstudies/vol8/iss1/8>> (Accessed 10.12.2022).
- Miller, D. T., 1963. Faulkner and the Civil War: Myth and Reality. *American Quarterly*, 15(2), pp. 200–209.
- Moore, J. F., 1964. *An Interpretation of the Theme of Snopesism in the Work of William Faulkner*. Master of Arts. Thesis. North Texas State University. Available at: <<https://digital.library.unt.edu/ark:/67531/metadc130544/#description-content-main>> (Accessed 05.12.2022).
- O'Donnell, G. M., 1973. *Faulkner's Mythology*. In: Wagner-Martin, L. *William Faulkner; four decades of criticism*. East Lansing : Michigan State University Press.
- Oklopčić, B., 2006. Constituting Elements of Faulkner's Yoknapatawpha: Mirroring of the Actual in the Apocryphal. *AMERICANA. E-Journal of American Studies in Hungary*. II(2). Available at: <<http://americanajournal.hu/vol2no2/oklopcic>> (Accessed 09.12.2022).
- Pierle, R. C., 1971. Snopesism in Faulkner's *The Hamlet*. *English Studies*, 52(1–6), pp. 246–252. Available at: <<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00138387108597426>> (Accessed 10.12.2022).

- Rubin, L. D., 1957. Snopeslore: Or, Faulkner Clears the Deck. *Western Review*, XXII (Autumn), pp. 73–76.
- Stein, J., 1963. *William Faulkner: An Interview*. In: O. Vickery and F. Hoffman (eds.). *William Faulkner: Three Decades of Criticism*. New York and London: A Harvest/HBJ Book. Pp. 67-82.
- The Declaration of Independence & the Constitution of the United States*, n. d. U.S. Citizenship and Immigration Services. M-654 (rev. 07/08). [online] Available at: <<https://www.uscis.gov/sites/default/files/document/guides/M-654.pdf>> (Accessed 10.12.2022).
- Vickery, O., 1995. *The Novels of William Faulkner. A Critical Interpretation*. Baton Rouge: Louisiana State University Press.
- Warren, R. P., 1948. *William Faulkner*. In: O'Connor, W. van. *Forms of Modern Fiction*. Minneapolis : University of Minnesota Press.
- Wilson, C. N., 2020. Being Southern in an Age of Radicalism. *RECKONIN'*. January 25th. [online] Available at: <<https://www.reckonin.com/clyde-wilson/being-southern-in-an-age-of-radicalism>> (Accessed 08.12.2022).
- Winchell, M. R., 2017. William Faulkner and the American Dream. *The Imaginative Conservative*. May 19th. [online] Available at: <<https://theimaginativeconservative.org/2017/05/prejudices-predilections-firm-beliefs-william-faulkner-cleanth-brooks-royden-winchell.html>> (Accessed 08.12.2022).
- Winchell, M. R., 2020. Understanding William Faulkner. *The Imaginative Conservative*. September 24th. [online] Available at: <<https://theimaginativeconservative.org/2020/09/understanding-william-faulkner-mark-royden-winchell.html>> (Accessed 08.12.2022).
- Woodward, C. V., 1960. *The Burden of Southern History*. Baton Rouge: Louisiana State University Press.
- Young, T. D. and Watkins, F. C., 1958. Faulkner's Snopeses. *Mississippi Quarterly*, XI, pp. 196–200.

References

- Adams, J. T., 1941. *The Epic of America*. New York : Blue Ribbon Books. Available at: <<https://www.fadedpage.com/showbook.php?pid=20220138>> (Accessed 10.12.2022).
- Aiken, C., 1960. *William Faulkner: The Novel as Form*. In: Hoffman, F. J. and Vickery, O. W. *William Faulkner: Three Decades of Criticism*. East Lansing : Michigan State University Press.
- Allen, W. E., 1987. *Tradition and Dream. The English and American Novel from the Twenties to Our Time*. Richmond : Hogarth Press.
- Boorstin, D. J., 1961. *The image or what had happened to the American dream*. London : Weidenfeld and Nicolson.
- Brennan, A., 2007. Learning to Read and Searching for Meaning with William Faulkner. *SCIENTIA. The Journal of the Honors Program*, pp.18–64. Available at: <https://www.academia.edu/9291073/Searching_for_Meaning_with_William_Faulkner> (Accessed 10.12.2022).
- Brooks, C., 1975. Faulkner's Criticism of Modern America. *The Virginia Quarterly Review*. [online] 51(2). Доступно за: <<https://www.vqronline.org/essay/faulkner%E2%80%99s-criticism-modern-america>> (Accessed 10.12.2022).
- Brooks, C., 1987. *On the Prejudices, Predilections, and Firm Beliefs of William Faulkner*. Baton Rouge : Louisiana State University Press.
- Campbell, H. M. and Foster, R. E., 1951. *William Faulkner: A Critical Appraisal*. Norman : University of Oklahoma Press.
- Cantwell, R., 1963. *The Faulkners: Recollections of a Gifted Family*. In: F. Hoffman and O. Vickery (eds.). *William Faulkner: Three Decades of Criticism*. New York and London :

- A Harvest/HBJ Book. Pp. 51–66.
- Carpenter, F. I., 1955. *American literature and the dream*. New York : Philosophical library, inc.
- Chenoweth, L., 1974. *The American Dream of Success*. Massachusetts.
- Cowley, M., 1980. *A Second Flowering: Works and Days of the Lost Generation*. New York : Viking Press. Available at: <<https://archive.org/details/secondflowering00malc>> (Accessed 10.12.2022).
- Cunliffe, M., 1954. *The Literature of the United States*. New York : Pelican Books.
- Denisova, T. N., 1985. *Ekzistentsializm i sovremenny amerikanskiy roman [Existentialism and the Modern American Novel]*. Kiyev : Naukova dumka. (in Russian).
- Doyle, D. H., 1997. *Faulkner's History: Sources and Interpretation*. In: D. M. Kartiganer and A. J. Abadie (eds.). *Faulkner in Cultural Context: Faulkner and Yoknapatawpha*. Jackson : University Press of Mississippi. Pp. 3–38.
- Faulkner, W., 1955. On Privacy. *The American Dream: What Happened to It? Harper's Magazine*. [online] July, pp. 33–37. Available at: <https://alina_stefanescu.typepad.com/files/on-privacy-by-faulkner-harpers.pdf> (Accessed 10.12.2022).
- Faulkner, W., 1964. *Absalom, Absalom!* New York : Random House, Inc.
- Faulkner, W., 1968. *Lion in the garden / Interviews with W. Faulkner*. New York.
- Faulkner, W., 1969. *William Faulkner's Speech of Acceptance upon the Award of the Nobel Prize for Literature*. In: H. Frenz (ed.) *Nobel Lectures, Literature 1901–1967*. Amsterdam : Elsevier Publishing Company. Available at: <<https://www.nobelprize.org/prizes/literature/1949/faulkner/speech/>> (Accessed 05.12.2022).
- French, W. G., 1964. The Back Ground of Snopesism in Mississippi Politics. *Midcontinent American Studies Journal*, V, pp. 3–17.
- Gold, J., 1962. The «Normality» of Snopesism: Universal Themes in Faulkner's «The Hamlet». *Wisconsin Studies in Contemporary Literature*. 3(1), pp. 25–34. DOI: <https://doi.org/10.2307/1207378> (Accessed 10.12.2022).
- Hayes, A., 1962. The World of the Hamlet. *Studies in Faulkner*. (Carnegie Series in English), 6, p. 12.
- Hoffman, D. (ed.), 1979. *Harvard Guide to Contemporary American writing*. New Delhi : Oxford University Press.
- Holbrook, S. H., 1957. *Dreamers of the American Dream*. New York : Doubleday & Company, Inc., Garden City.
- Howe, I., 1962. *William Faulkner: A Critical Appraisal*. New York :Vintage Books.
- Howe, I., 1975. *W. Faulkner: A Critical Study*. Chicago and London: The University of Chicago Press.
- McMichael, D. W., 2008. Recreating Faulkner: Cleanth Brooks' Use of Faulkner as New Critical Exemplar. *Robert Penn Warren Studies* [online], 8(8), pp. 33–48. Available at: <<https://digitalcommons.wku.edu/rpwstudies/vol8/iss1/8>> (Accessed 10.12.2022).
- Miller, D. T., 1963. Faulkner and the Civil War: Myth and Reality. *American Quarterly*, 15(2), pp. 200–209.
- Moore, J. F., 1964. *An Interpretation of the Theme of Snopesism in the Work of William Faulkner*. Master of Arts. Thesis. North Texas State University. Available at: <<https://digital.library.unt.edu/ark:/67531/metadc130544/#description-content-main>> (Accessed 05.12.2022).
- O'Donnell, G. M., 1973. *Faulkner's Mythology*. In: Wagner-Martin, L. *William Faulkner; four decades of criticism*. East Lansing : Michigan State University Press.
- Oklopčić, B., 2006. Constituting Elements of Faulkner's Yoknapatawpha: Mirroring of the Actual in the Apocryphal. *AMERICANA. E-Journal of American Studies in Hungary*. II(2). Available at: <<http://americanajournal.hu/vol2no2/oklopccic>> (Accessed 09.12.2022).
- Pierle, R. C., 1971. Snopesism in Faulkner's *The Hamlet*. *English Studies*, 52(1–6), pp. 246–252.

Available at: <<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00138387108597426>>
(Accessed 10.12.2022).

- Pomazan, I. O., 2016. *Istoriia zarubizhnoi literatury XX stolittia [History of foreign literature of the 20th century]*. Kharkiv : Vyd-vo NUA. (in Ukrainian).
- Rubin, L. D., 1957. Snopeslore: Or, Faulkner Clears the Deck. *Western Review*, XXII (Autumn), pp. 73–76.
- Sheburenkova, T. V., 2015. *Poetyka natsionalnoho mifu v romannii tvorchosti Pola Oстера [The poetics of the national myth in Paul Auster's novels]*. Ph.D. Abstract. Kyiv National Taras Shevchenko University. (in Ukrainian).
- Stein, J., 1963. *William Faulkner: An Interview*. In: O. Vickery and F. Hoffman (eds.). *William Faulkner: Three Decades of Criticism*. New York and London: A Harvest/HBJ Book. Pp. 67-82.
- The Declaration of Independence & the Constitution of the United States*, n. d. U.S. Citizenship and Immigration Services. M-654 (rev. 07/08). [online] Available at: <<https://www.uscis.gov/sites/default/files/document/guides/M-654.pdf>> (Accessed 10.12.2022).
- Vickery, O., 1995. *The Novels of William Faulkner. A Critical Interpretation*. Baton Rouge: Louisiana State University Press.
- Warren, R. P., 1948. *William Faulkner*. In: O'Connor, W. van. *Forms of Modern Fiction*. Minneapolis : University of Minnesota Press.
- Wilson, C. N., 2020. Being Southern in an Age of Radicalism. *RECKONIN'*. January 25th. [online] Available at: <<https://www.reckonin.com/clyde-wilson/being-southern-in-an-age-of-radicalism>> (Accessed 08.12.2022).
- Winchell, M. R., 2020. Understanding William Faulkner. *The Imaginative Conservative*. September 24th. [online] Available at: <<https://theimaginativeconservative.org/2020/09/understanding-william-faulkner-mark-royden-winchell.html>> (Accessed 08.12.2022).
- Winchell, M. R., 2017. William Faulkner and the American Dream. *The Imaginative Conservative*. May 19th. [online] Available at: <<https://theimaginativeconservative.org/2017/05/prejudices-predilections-firm-beliefs-william-faulkner-cleanth-brooks-royden-winchell.html>> (Accessed 08.12.2022).
- Woodward, C. V., 1960. *The Burden of Southern History*. Baton Rouge: Louisiana State University Press.
- Young, T. D. and Watkins, F. C., 1958. Faulkner's Snopeses. *Mississippi Quarterly*, XI, pp. 196–200.

Стаття надійшла до редакції 28.02.2023.

O. Bodyk

WILLIAM FAULKNER'S AUTHOR MYTH: SNOPELISM VS. THE AMERICAN DREAM

The article presents an analysis of William Faulkner's authorial myth, with a particular focus on the concept of «Snopesism» in the context of the American dream. The aim is to clarify the nature of the mythological component of Faulkner's Yoknapatawpha trilogy as a system of perception of America's national identity in the context of globalization. The article seeks to determine the author's attitude towards the functioning of the myth of the American dream in the conditions of globalization, multiculturalism of American society, and the coexistence of national and global cultures, through the analysis of the true meaning and purpose of the concept of «Snopesism» in the Snopes saga.

The analysis of the mythological discourse of Faulkner's Yoknapatawpha trilogy sheds light on the functions and role of mythology in the search for national self-identification in the conditions

of globalization. Reading Faulkner's novels from the perspective of their mythological component holds theoretical significance for understanding the features of modern interpretation and perception of the most widespread and basic myths of the American nation.

Faulkner modulates or ignores historical data, but the basic structure of history with three turning points (rise-fall-reconstruction) is evident in his novels. The rise represented the Old South, which Faulkner was nostalgic for, but he did not idealize the plantation myth or the plantation aristocracy. The fall is the Civil War and Reconstruction, which forms a watershed between the Old South and the post-war South of the Snopes and Popeyes. The New South is the third moment, with the rapid development of urbanization and industrialization, and racial and class segregation. Faulkner's portrayal of the New South is an artistic study of the emerging class – the Snopes family, who struggled to change their status after the Civil War and Reconstruction. The Snopes represent the white underclass that cared only about profit and status, and for whom the end justified any means. They work their way from a sharecropper's shack to the upper echelons of Jeffersonian society through a series of tricks, bravado, lies, fraud, theft, and law-breaking. The article analyses the philosophy of «Snopesism» through each representative of the Snopes family.

The article argues that the southern tradition, with its rich arsenal of concepts and images, plays a key role in American society and fiction, defining the main content of moral values that influenced the formation of the national character of Americans. The mythology of the frontier, images of frontier heroes, pioneers, and people who carry out a civilizing mission is one of the elements of the Puritan epic in fiction. Another complex of national mythology is formed on the basis of the concept of the «American dream», which continues to define the features of the American way of life. These three mythological traditions constantly interact and intersect with each other, forming integral mythological images that reflect the peculiarities of American society, the nation, and national heroes.

The increasing multiculturalism of American society and globalization significantly affect the nature and content of modern national mythology. However, traditional national myths continue to determine the main vectors of the country's national development. Ethnic mythology is transformed into the traditional key mythologemes of the USA. The article concludes that the study of Faulkner's novels from the perspective of their mythological component provides significant theoretical insights into the features of modern interpretation and perception of the most widespread and basic myths of the American nation.

Keywords: *William Faulkner, authorial myth, Yoknapatawpha, Snopes trilogy/saga, American dream, Snopesism, American literature of the South.*